

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia..... 2014 r.

w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń²⁾

Na podstawie art. 61 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i tryb postępowania:
 - a) przy podejrzeniu afrykańskiego pomoru świń, zwanego dalej „chorobą”,
 - b) przy stwierdzeniu choroby;
- 2) sposób i warunki określania obszarów zapowietrzonego, zagrożonego i skażonego;
- 3) środki stosowane w celu zwalczania choroby;
- 4) sposób czyszczenia i odkażania;
- 5) warunki i sposób ponownego umieszczania świń w gospodarstwie.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) świnia – zwierzę z rodziny *Suidae*;
- 2) dzik – świnie, która nie jest utrzymywana lub hodowana w gospodarstwie;

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1261).

²⁾ Przepisy rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy Rady 2002/60/WE z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiającej przepisy szczególne w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń oraz zmieniającej dyrektywę 92/119/EWG w zakresie choroby cieszyńskiej i afrykańskiego pomoru świń (Dz. Urz. WE L 192 z 20.07.2002, str. 27, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 252).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 60, poz. 372 i Nr 78, poz. 513, z 2013 r. poz. 1287 oraz z 2014 r. poz. 29.

- 3) instrukcja diagnostyczna – instrukcję przygotowaną w celu zapewnienia jednolitych procedur diagnozowania choroby, określoną w decyzji Komisji 2003/422/WE z dnia 26 maja 2003 r. zatwierdzającej podręcznik diagnostyczny dotyczący afrykańskiego pomoru świń (Dz. Urz. UE L 143 z 11.06.2003, str. 35; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 39, str. 59);
- 4) świnia podejrzana o chorobę – świnie, u której za życia lub po śmierci występują objawy kliniczne lub zmiany patologiczne wskazujące na chorobę, lub świnie, co do której powzięto podejrzenie wystąpienia choroby na podstawie wyników badań laboratoryjnych przeprowadzonych zgodnie z instrukcją diagnostyczną;
- 5) świnia chora lub zakażona – świnie, u której za życia lub po śmierci urzędowy lekarz weterynarii stwierdził chorobę na podstawie objawów klinicznych, zmian patologicznych lub wyników badań laboratoryjnych przeprowadzonych zgodnie z instrukcją diagnostyczną;
- 6) pierwotne ognisko choroby – ognisko choroby bez związku epizootycznego z wcześniej określonymi ogniskami choroby w tym samym regionie;
- 7) pierwotny przypadek choroby – przypadek choroby u dzika stwierdzony na obszarze, na którym nie stosuje się środków zwalczania choroby u dzików;
- 8) gospodarstwo kontaktowe – gospodarstwo, które może mieć związek epizootyczny z ogniskiem choroby albo z gospodarstwem, w którym podejrzewa się chorobę;
- 9) obszar skażony – obszar podlegający ograniczeniom, w szczególności, zakazom, nakazom oraz środkom kontroli i zwalczania choroby u dzików.

§ 3. 1. W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby w gospodarstwie powiatowy lekarz weterynarii obejmuje gospodarstwo nadzorem urzędowym oraz podejmuje następujące środki, mające na celu stwierdzenie albo wykluczenie choroby:

- 1) pobiera od zwierząt w tym gospodarstwie próbki do badań laboratoryjnych w kierunku choroby, zgodnie z instrukcją diagnostyczną;
- 2) przeprowadza:
 - a) dochodzenie epizootyczne,
 - b) kontrolę prawidłowości oznakowania świń i prowadzenia księgi rejestracji, które są określone w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt;
- 3) zakazuje:

- a) wyprowadzania świń z pomieszczeń, w których są przetrzymywane, lub nakazuje przetrzymywanie ich w miejscu wykluczającym kontakt z innymi zwierzętami,
- b) wprowadzania do gospodarstwa i wyprowadzania z gospodarstwa świń oraz może zakazać wprowadzania do gospodarstwa lub wyprowadzania z gospodarstwa innych gatunków zwierząt,
- c) wnoszenia lub wywożenia z gospodarstwa w celu wprowadzenia do handlu mięsa i innych produktów pochodzenia zwierzęcego pozyskanych ze świń oraz materiału biologicznego świń;

4) nakazuje:

- a) sporządzenie spisu wszystkich świń, z podziałem na kategorie produkcyjne, określając liczbę świń padłych, podejrzanych o zakażenie lub o chorobę oraz uwzględniając świnie, które urodziły się lub padły w okresie podejrzenia o chorobę; dane w spisie uaktualnia się do dnia stwierdzenia albo wykluczenia choroby,
- b) stosowanie określonych przez niego produktów biobójczych dopuszczonych do obrotu na podstawie przepisów o produktach biobójczych, przy wejściach i wyjściach z gospodarstwa oraz z pomieszczeń, w których są przetrzymywane świnie,
- c) zachowanie zasad higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się choroby, w szczególności odkażanie rąk i obuwia przez osoby wchodzące do gospodarstwa lub z niego wychodzące,
- d) czyszczenie i odkażenie środków transportu przed opuszczeniem przez nie gospodarstwa;

5) może nakazać:

- a) przeprowadzenie dezynsekcji w gospodarstwie,
- b) przeprowadzenie deratyzacji w gospodarstwie.

2. W przypadku stwierdzenia braku zagrożenia rozprzestrzeniania się wirusa choroby, w wyniku przeprowadzonej analizy ryzyka, powiatowy lekarz weterynarii wyraża zgodę na:

1) przemieszczanie:

a) osób i środków transportu do gospodarstwa lub z gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnie podejrzane o zakażenie lub chorobę,

b) osób postronnych do pomieszczeń lub miejsc, w których są przetrzymywane świnie podejrzane o zakażenie lub chorobę;

2) wynoszenie lub wywożenie z gospodarstwa zwłok świń, mięsa i innych produktów pochodzenia zwierzęcego pozyskanych ze świń, materiału biologicznego świń, paszy, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, produktów pochodnych, nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, sprzętu, materiałów, narzędzi i innych przedmiotów, które mogłyby przenieść czynnik zakaźny.

3. Dochodzenie epizootyczne, oprócz ustaleń, o których mowa w art. 42 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, zwanej dalej „ustawą”, ma na celu ustalenie dróg przemieszczania wektorów, którymi są kleszcze z gatunku *Ornithodoros erraticus*, zwane dalej „kleszczami”.

4. Powiatowy lekarz weterynarii, jeżeli wymaga tego sytuacja epizootyczna, może:

1) zastosować w gospodarstwie środki określone w § 4, z tym że w wyniku przeprowadzonej analizy ryzyka może ograniczyć stosowanie tych środków wyłącznie do:

a) świń podejrzanych o chorobę lub chorych,

b) tej części gospodarstwa, w której świnie, o których mowa w lit. a, były utrzymywane

- pod warunkiem, że świnie te były utrzymywane i karmione w sposób wykluczający kontakt z pozostałymi świniami w tym gospodarstwie;

2) tymczasowo zastosować w gospodarstwach położonych w odległości do 10 km od gospodarstwa, w którym podejrzewa się wystąpienie choroby, wszystkie lub niektóre środki określone w ust. 1–3.

5. Powiatowy lekarz weterynarii może zastosować w gospodarstwie środki określone w art. 44 ust. 1 pkt 4, 8, 11 lub 12 ustawy, jeżeli wymaga tego sytuacja epizootyczna.

6. Środki, o których mowa w ust. 1–5, stosuje się do dnia stwierdzenia albo wykluczenia choroby przez powiatowego lekarza weterynarii.

§ 4. 1. Powiatowy lekarz weterynarii w przypadku stwierdzenia wystąpienia choroby w gospodarstwie wyznacza je jako ognisko choroby oraz:

- 1) stosuje środki, o których mowa w § 3 ust. 1–3, z wyłączeniem zakazu określonego w § 3 ust. 1 pkt 3 lit. b;
- 2) zakazuje wprowadzania do gospodarstwa i wyprowadzania z gospodarstwa świń, z wyłączeniem świń transportowanych z gospodarstwa bezpośrednio w celu zabicia, oraz może zakazać wprowadzania do gospodarstwa lub wyprowadzania z gospodarstwa innych zwierząt;
- 3) nakazuje:
 - a) niezwłoczne zabicie, pod urzędowym nadzorem, wszystkich świń przebywających w gospodarstwie,
 - b) zniszczenie lub unieszkodliwienie pod urzędowym nadzorem, w sposób określony w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1069/2009”:
 - zwłok świń,
 - produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu art. 3 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 2 rozporządzenia nr 1069/2009, zwanych dalej „produktami ubocznymi pochodzenia zwierzęcego”, i produktów pochodnych w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia nr 1069/2009, zwanych dalej „produktami pochodnymi”, które mogły być skażone,
 - materiału biologicznego świń, pobranego w okresie od dnia prawdopodobnego wprowadzenia czynnika zakaźnego do gospodarstwa do dnia stwierdzenia choroby w gospodarstwie,

- mięsa pozyskanego ze świń ubitych w okresie od dnia prawdopodobnego wprowadzenia czynnika zakaźnego do gospodarstwa do dnia stwierdzenia choroby w tym gospodarstwie,
 - c) zniszczenie lub unieszkodliwienie, pod urzędowym nadzorem, pasz, substancji, sprzętu, materiałów, narzędzi i innych przedmiotów, które mogły zostać skażone i nie mogą zostać skutecznie oczyszczone i odkażone,
 - d) po zabiciu świń oczyszczenie, odkażenie, a jeżeli to konieczne także dezynsekcję, pomieszczeń, w których przebywały świny, środków transportu używanych do transportu świń lub ich tusz oraz sprzętu, materiałów, narzędzi i innych przedmiotów, ściółki, obornika i gnojowicy, które mogły być skażone;
- 4) pobiera odpowiednią liczbę próbek w kierunku choroby od zabitych świń i wysyła je do badań laboratoryjnych;
 - 5) w przypadku pierwotnego ogniska choroby – dodatkowo pobiera i wysyła do badań laboratoryjnych próbki w celu określenia genotypu wirusa choroby.
2. Powiatowy lekarz weterynarii może zastosować w gospodarstwie środki określone w art. 44 ust. 1 pkt 6, 8, 9 lub 11 ustawy, jeżeli wymaga tego sytuacja epizootyczna.
 3. Próbki, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, są pobierane zgodnie z instrukcją diagnostyczną.

§ 5. 1. Powiatowy lekarz weterynarii może odstąpić od stosowania przepisów § 4 ust. 1 pkt 3 lit. a i b tiret trzecie, jeżeli chorobę stwierdzono w laboratorium, ogrodzie zoologicznym, rezerwacie przyrody lub na ogrodzonym obszarze, na którym świny są utrzymywane do celów naukowych lub do celów związanych z ochroną gatunków lub rzadkich ras hodowlanych.

2. W przypadku gdy gospodarstwo składa się z dwóch lub większej liczby odrębnych jednostek produkcyjnych, powiatowy lekarz weterynarii po przeprowadzeniu analizy ryzyka, może, w celu umożliwienia zakończenia tuczu świń, odstąpić od stosowania środków, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 lit. a, w stosunku do świń należących do jednostki produkcyjnej, w której nie stwierdzono podejrzenia wystąpienia lub wystąpienia choroby.

3. Powiatowy lekarz weterynarii, dokonując analizy ryzyka w przypadku, o którym mowa w ust. 2, bierze pod uwagę w szczególności:

- 1) odległość jednostki produkcyjnej w stosunku do pozostałych jednostek produkcyjnych w danym gospodarstwie oraz innych gospodarstw, w których są utrzymywane świnie;
- 2) strukturę i rozmiar jednostek produkcyjnych w gospodarstwie;
- 3) zabezpieczenie jednostki produkcyjnej przed zagrożeniem epizootycznym, w tym rodzaj zastosowanego ogrodzenia;
- 4) zastosowane w gospodarstwie rozwiązania techniczne i technologiczne;
- 5) sposób i zakres prowadzonej dokumentacji;
- 6) pochodzenie oraz przemieszczanie świń.

4. Główny Lekarz Weterynarii informuje Komisję Europejską o wystąpieniu przypadków, o których mowa w ust. 1 i 2.

§ 6. 1. W gospodarstwie kontaktowym stosuje się:

- 1) środki, o których mowa w § 3, do dnia wykluczenia choroby;
- 2) środki, o których mowa w § 4, jeżeli wymaga tego sytuacja epizootyczna.

2. Powiatowy lekarz weterynarii, w celu stwierdzenia albo wykluczenia choroby, pobiera, zgodnie z instrukcją diagnostyczną, odpowiednią liczbę próbek od świń utrzymywanych w gospodarstwie kontaktowym oraz zabitych świń pochodzących z tego gospodarstwa.

§ 7. 1. Powiatowy lekarz weterynarii albo wojewoda, w przypadku wyznaczenia ogniska choroby, określa:

- 1) obszar zapowietrzony o promieniu co najmniej 3 km;
- 2) obszar zagrożony sięgający co najmniej 7 km poza obszar zapowietrzony;
- 3) sposób oznakowania obszaru zapowietrzonego i zagrożonego.

2. Obszar zapowietrzony i zagrożony określa się, uwzględniając:

- 1) wyniki dochodzenia epizootycznego;
- 2) warunki geograficzne i geodezyjne;
- 3) odległości pomiędzy gospodarstwami, w których są utrzymywane świnie;
- 4) drogi przemieszczania świń oraz lokalizacje rzeźni i zakładów przetwórczych.

§ 8. 1. Powiatowy lekarz weterynarii sporządza i aktualizuje w obszarze zapowietrzonym spis gospodarstw, w których są utrzymywane świnie.

2. Powiatowy lekarz weterynarii w terminie 7 dni od dnia określenia obszaru zapowietrzonego:

- 1) przeprowadza badanie kliniczne wszystkich świń utrzymywanych w gospodarstwach w obszarze zapowietrzonym;
- 2) kontroluje prawidłowość prowadzenia księgi rejestracji i oznakowania świń.

§ 9. 1. Powiatowy lekarz weterynarii w obszarze zapowietrzonym:

1) zakazuje:

- a) wywożenia świń oraz materiału biologicznego świń z gospodarstw,
- b) transportu świń po drogach publicznych lub prywatnych, z wyłączeniem dróg w gospodarstwach, z wyjątkiem drogowego lub kolejowego tranzytu świń bez rozładunku lub postojów w obszarze zapowietrzonym;

2) nakazuje:

- a) oczyszczanie, odkażanie, a w koniecznych przypadkach także dezynsekcję, środków transportu oraz sprzętu używanego do transportu zwierząt, tusz, środków żywienia zwierząt, nawozów naturalnych lub przedmiotów, które mogą spowodować szerzenie choroby,
 - b) zachowanie zasad higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się choroby, w szczególności odkażanie rąk i obuwia przez osoby wchodzące do gospodarstwa lub z niego wychodzące,
 - c) niezwłoczne powiadomienie powiatowego lekarza weterynarii przez posiadaczy świń o wszystkich przypadkach padłych lub chorych świń w gospodarstwie;
- 3) może zastosować środki określone w art. 45 ust. 1 pkt 2–5 i pkt 7–10 lub art. 46 ust. 3 pkt 2–5 i 7–9 ustawy, jeżeli wymaga tego sytuacja epizootyczna.

2. W przypadku stwierdzenia braku zagrożenia rozprzestrzeniania się wirusa choroby, w wyniku przeprowadzonej analizy ryzyka, powiatowy lekarz weterynarii wyraża zgodę na:

- 1) przywożenie do gospodarstwa lub wywożenie z gospodarstwa zwierząt innych niż świnie;

2) opuszczenie obszaru zapowietrzonego przez środek transportu używany do transportu świń, w tym obszarze, po dokonaniu czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a.

3. Powiatowy lekarz weterynarii może, po upływie 40 dni od dnia zakończenia wstępnego czyszczenia i odkażania w ognisku choroby, wyrazić zgodę na wywiezienie, w zaplombowanych przez powiatowego lekarza weterynarii środkach transportu, świń z gospodarstwa do:

1) wyznaczonej przez niego rzeźni w celu niezwłocznego dokonania ich uboju, przy czym, jeżeli jest to możliwe, powinna to być rzeźnia znajdująca się w obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym;

2) zakładu zajmującego się przetwarzaniem produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych, w którym świnie są zabijane, a ich zwłoki niszczone lub unieszkodliwiane w sposób określony w rozporządzeniu nr 1069/2009;

3) innych miejsc znajdujących się w obszarze zapowietrzonym.

4. Główny Lekarz Weterynarii informuje Komisję Europejską o miejscach, o których mowa w ust. 3 pkt 3.

5. Powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę, o której mowa w ust. 3, jeżeli:

1) przeprowadził badanie kliniczne świń, w tym wszystkich świń, które mają być wywiezione, obejmujące zwłaszcza dokonanie pomiaru temperatury ich ciała, zgodnie z instrukcją diagnostyczną, oraz sprawdził prawidłowość prowadzenia księgi rejestracji i oznakowania świń;

2) pobrał od świń przeznaczonych do uboju lub zabicia, zgodnie z instrukcją diagnostyczną, próbki do badań w celu stwierdzenia albo wykluczenia choroby;

3) na podstawie badań, o których mowa w pkt 1 i 2, nie stwierdzono choroby;

4) środki transportu użyte do transportu świń zostaną oczyszczone i odkażone po zakończeniu transportu.

6. Jeżeli została wydana zgoda, o której mowa w ust. 3 pkt 1:

1) powiatowy lekarz weterynarii, który wydał zgodę, informuje powiatowego lekarza weterynarii, właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni, o zamiarze przywozu świń;

2) powiatowy lekarz weterynarii, właściwy ze względu na miejsce położenia rzeźni, informuje o przybyciu świń do rzeźni powiatowego lekarza weterynarii, który wydał zgodę.

7. W rzeźni:

- 1) świnię, o których mowa w ust. 3 pkt 1, są przetrzymywane i poddawane ubojowi oddzielnie od innych świń;
- 2) przeprowadza się badanie przed- i poubojowe świń, o których mowa w ust. 3 pkt 1, ze szczególnym uwzględnieniem występowania u nich oznak choroby.

§ 10. 1. Nakazy i zakazy określone w § 9 są utrzymywane w obszarze zapowietrzonym co najmniej do dnia:

- 1) czyszczenia i odkażenia, a jeżeli została ona nakazana – także dezynsekcji, przeprowadzonych we wszystkich ogniskach choroby;
- 2) poddania świń we wszystkich gospodarstwach badaniom klinicznym i laboratoryjnym, przeprowadzonym zgodnie z instrukcją diagnostyczną, w celu stwierdzenia albo wykluczenia choroby.

2. Badania, o których mowa w ust. 1 pkt 2, przeprowadza się po upływie 45 dni od dnia ukończenia wstępnego czyszczenia i odkażenia a jeżeli została ona nakazana – także dezynsekcji, we wszystkich ogniskach choroby.

3. Powiatowy lekarz weterynarii może podjąć decyzję o skróceniu okresów, o których mowa w ust. 2, § 9 ust. 3 i § 11 ust. 1, do 30 dni, jeżeli – odpowiednio – w danym gospodarstwie albo w gospodarstwach położonych na obszarze zapowietrzonym wykluczono chorobę na podstawie przeprowadzonych, zgodnie z instrukcją diagnostyczną intensywnych programów pobierania próbek i badań tych próbek.

§ 11. 1. Jeżeli środki, o których mowa w § 9, są utrzymywane ze względu na wystąpienie kolejnych ognisk choroby, powiatowy lekarz weterynarii, po upływie 40 dni od dnia określenia obszaru zapowietrzonego, na wniosek posiadacza świń, biorąc pod uwagę dobrostan zwierząt, może wydać zgodę na wywiezienie świń, w zaplombowanych przez powiatowego lekarza weterynarii środkach transportu, z gospodarstwa do:

- 1) wyznaczonej przez niego rzeźni w celu niezwłocznego dokonania ich uboju, przy czym, jeżeli jest to możliwe, powinna to być rzeźnia znajdująca się w obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym;
- 2) zakładu zajmującego się przetwarzaniem produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych, w którym świnie są zabijane, a ich zwłoki niszczone lub unieszkodliwiane w sposób określony w rozporządzeniu nr 1069/2009;
- 3) innych miejsc znajdujących się w obszarze zapowietrzonym.

2. Główny Lekarz Weterynarii informuje Komisję Europejską o miejscach, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

3. Do zgody, o której mowa w ust. 1, stosuje się § 9 ust. 5.

4. W przypadku wydania zgody, o której mowa w ust. 1, stosuje się § 9 ust. 6 i 7.

§ 12. 1. W obszarze zagrożonym powiatowy lekarz weterynarii sporządza i aktualizuje spis wszystkich gospodarstw, w których są utrzymywane świnie.

2. Powiatowy lekarz weterynarii w obszarze zagrożonym:

1) wprowadza nakazy i zakazy określone w § 9 ust. 1 pkt 1 lit. a i b i pkt 2;

2) może wprowadzić środki, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 3.

3. W przypadku stwierdzenia braku zagrożenia rozprzestrzeniania się wirusa choroby, w wyniku przeprowadzonej analizy ryzyka, powiatowy lekarz weterynarii wyraża zgodę na:

1) przywożenie do gospodarstwa lub wywożenie z gospodarstwa, w okresie 7 dni od dnia utworzenia obszaru zagrożonego, zwierząt innych niż świnie;

2) opuszczenie obszaru zagrożonego przez środek transportu używany do transportu świń, w tym obszarze, po dokonaniu czynności, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 2 lit. a.

4. W obszarze zagrożonym przepisy § 9 ust. 3–7 i § 10 stosuje się odpowiednio, z tym że termin, o którym mowa w:

1) § 9 ust. 3 – wynosi 30 dni;

2) § 10 ust. 2 – wynosi 40 dni.

5. Powiatowy lekarz weterynarii może podjąć decyzję o skróceniu w obszarze zagrożonym, jeżeli zgodnie z instrukcją diagnostyczną zostały zastosowane intensywne programy pobierania próbek:

- 1) okresu, o którym mowa w § 9 ust. 3 – do 21 dni;
- 2) okresu, o którym mowa w § 10 ust. 2 – do 20 dni;
- 3) okresu, o którym mowa w § 11 ust. 1 – do 30 dni.

§ 13. 1. Czynności związane z czyszczeniem, odkażaniem i dezynsekcją są przeprowadzane pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii.

2. Sposoby przeprowadzania czyszczenia i odkażania są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 14. 1. Ponowne umieszczanie świń w gospodarstwie, o którym mowa w § 4:

- 1) odbywa się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii;
- 2) może nastąpić po upływie 40 dni od dnia ukończenia czyszczenia i odkażania, a jeżeli było to konieczne – dezynsekcji w gospodarstwie;
- 3) powinno uwzględniać rodzaj gospodarowania praktykowany w danym gospodarstwie.

2. Ponowne umieszczenie świń w gospodarstwie, w którym wystąpienie choroby nie było związane z obecnością kleszczy, gdzie świny są utrzymywane na otwartym terenie, rozpoczyna się od wprowadzenia świń, które zostały zbadane i nie wykryto u nich przeciwciał wirusa choroby lub które pochodzą z gospodarstw nieobjętych ograniczeniami związanymi z chorobą.

3. Powiatowy lekarz weterynarii po upływie 45 dni od dnia ponownego umieszczenia świń w gospodarstwie, o którym mowa w ust. 2, pobiera od tych świń próbki i przeprowadza, zgodnie z instrukcją diagnostyczną, badania na obecność przeciwciał wirusa choroby.

4. Pełne ponowne umieszczenie świń w gospodarstwie, o którym mowa w ust. 2, jest dopuszczalne, jeżeli badania, o których mowa w ust. 3, nie wykazały u żadnej ze świń przeciwciał wirusa choroby.

5. Ponowne umieszczanie świń w gospodarstwach innych niż gospodarstwa, o których mowa w ust. 2:

- 1) przeprowadza się w sposób określony w ust. 2–4 albo
- 2) polega na całkowitym odnowieniu stada z zachowaniem następujących warunków:
 - a) wszystkie świnie zostaną przywiezione z gospodarstw nieobjętych ograniczeniami związanymi z chorobą,
 - b) proces ponownego umieszczania świń nie może trwać dłużej niż 20 dni,
 - c) po upływie 45 dni od ostatniego dnia terminu, o którym mowa w lit. b, powiatowy lekarz weterynarii pobiera próbki od świń przywiezionych i przeprowadza, zgodnie z instrukcją diagnostyczną, badania na obecność przeciwciał wirusa choroby.

6. Powiatowy lekarz weterynarii, uwzględniając sytuację epizootyczną, może odstąpić od stosowania ust. 2–5 i wyrazić zgodę na ponowne umieszczenie świń w gospodarstwie, o którym mowa w ust. 2 i 5, jeżeli upłynęło sześć miesięcy od dnia ukończenia czyszczenia i odkażania tego gospodarstwa.

7. Ponowne umieszczanie świń w gospodarstwie, w którym wystąpienie choroby było związane z obecnością kleszczy, może nastąpić po upływie 6 lat od dnia ukończenia czyszczenia i odkażania w tym gospodarstwie, chyba że:

- 1) usunięto kleszcze w gospodarstwie lub
- 2) obecność kleszczy nie spowoduje rozprzestrzeniania się wirusa choroby.

8. Ponowne umieszczanie świń w gospodarstwie, o którym mowa w ust. 7, odbywa się w sposób określony w ust. 2, przy czym:

- 1) żadna świnia nie powinna opuścić gospodarstwa przed ukończeniem pełnego ponownego umieszczania świń;
- 2) powiatowy lekarz weterynarii, po 60 dniach od ostatniego dnia wprowadzania świń, pobiera próbki od tych świń i przeprowadza, zgodnie z instrukcją diagnostyczną, badania na obecność przeciwciał wirusa choroby;
- 3) proces pełnego ponownego umieszczenia świń w gospodarstwie uważa się za zakończony, jeżeli badania, o których mowa w pkt 2, nie wykazały u żadnej ze świń obecności przeciwciał wirusa choroby.

9. Ponowne umieszczenie w gospodarstwie zwierząt innych niż świnie, wymaga zgody powiatowego lekarza weterynarii przy uwzględnieniu sytuacji epizootycznej i możliwości przetrwania kleszczy.

§ 15. Niedopuszczalne jest przemieszczanie świń poza gospodarstwo, o którym mowa w § 14 ust. 2 i 5, przed uzyskaniem negatywnych wyników badań serologicznych.

§ 16. Do przypadków podejrzenia lub stwierdzenia choroby:

- 1) w rzeźni lub w środkach transportu – przepisów § 3–6 oraz § 8–13 nie stosuje się;
- 2) u dzików – przepisów § 3–13 nie stosuje się.

§ 17. 1. Powiatowy lekarz weterynarii podejmuje niezwłocznie czynności mające na celu stwierdzenie albo wykluczenie choroby, zgodnie z instrukcją diagnostyczną, jeżeli istnieje podejrzenie choroby w rzeźni lub w środkach transportu.

2. W przypadku stwierdzenia choroby w rzeźni lub w środkach transportu powiatowy lekarz weterynarii:

1) nakazuje:

- a) niezwłoczne zabicie wszystkich świń,
 - b) zniszczenie mięsa, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów:
 - pochodzących ze świń podejrzanych o zakażenie lub chorobę lub chorych, lub zakażonych,
 - skażonych albo podejrzanych o skażenie,
 - c) oczyszczenie i odkażenie budynków, wyposażenia oraz środków transportu;
- 2) przeprowadza dochodzenie epizootyczne obejmujące ustalenia, o których mowa w art. 42 ust. 7 ustawy;
- 3) poddaje izolat wirusa choroby badaniom laboratoryjnym, zgodnie z instrukcją diagnostyczną, w celu określenia genotypu wirusa;
- 4) zakazuje wprowadzenia do rzeźni lub środków transportu zwierząt przeznaczonych do uboju lub transportu, przed upływem co najmniej 24 godzin od dnia ukończenia czyszczenia i odkażania.

3. W przypadku stwierdzenia choroby w rzeźni lub w środkach transportu stosuje się środki, o których mowa w § 3 ust. 4 pkt 2, w gospodarstwach:

1) z których pochodzą:

- a) świnie podejrzane o zakażenie lub chorobę lub chore lub zakażone,
- b) tusze świń, o których mowa w lit. a,

- c) skażone tusze świń;
- 2) kontaktowych w stosunku do gospodarstw, o których mowa w pkt 1.

§ 18. 1. Powiatowy lekarz weterynarii w przypadku podejrzenia wystąpienia lub wystąpienia choroby u dzika:

- 1) powiadamia o tym fakcie posiadaczy świń i myśliwych;
- 2) podejmuje czynności mające na celu zebranie i udokumentowanie wszelkich danych epizootycznych dotyczących tego przypadku, w tym:
 - a) pozyskuje potrzebne informacje od osób, które znalazły lub upolowały dzika,
 - b) przeprowadza badania dzika, zgodnie z instrukcją diagnostyczną,
 - c) wysyła próbki, pobrane zgodnie z instrukcją diagnostyczną, do badań laboratoryjnych, w celu określenia genotypu wirusa choroby.
- 2. Powiatowy lekarz weterynarii albo wojewoda, niezwłocznie po stwierdzeniu wystąpienia choroby u dzika:

- 1) określa obszar skażony, biorąc pod uwagę:
 - a) wyniki przeprowadzonego dochodzenia epizootycznego,
 - b) warunki geograficzne i geodezyjne,
 - c) pogłowie dzików na tym obszarze,
 - d) przeszkody naturalne i sztuczne ograniczające przemieszczanie dzików;
- 2) nakazuje w obszarze skażonym:
 - a) posiadaczom świń sporządzenie oraz uaktualnianie spisu wszystkich świń, z podziałem na kategorie produkcyjne; w gospodarstwach, w których świnie są utrzymywane na otwartym terenie, pierwszy spis przeprowadza się na podstawie danych szacunkowych,
 - b) używanie określonych przez niego środków dezynfekcyjnych, przy wejściach i wyjściach z gospodarstwa oraz z pomieszczeń, w których są przetrzymywane świnie,
 - c) stosowanie przez osoby mające kontakt z dzikami środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się choroby, w tym odkażanie rąk i obuwia,
 - d) zniszczenie, w sposób określony w § 4 ust. 1 pkt 3 lit. b, zwłok dzików oraz mięsa, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych

pochodzących od dzików, u których wyniki badań, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, były pozytywne;

3) może nakazać w obszarze skażonym przeprowadzenie dezynsekcji w gospodarstwie, w tym przy wejściach i wyjściach z pomieszczeń, w których są przetrzymywane świnie;

4) zakazuje w obszarze skażonym:

a) wyprowadzania świń z pomieszczeń, w których są przetrzymywane, lub nakazuje przetrzymywanie ich w miejscu wykluczającym kontakt z dzikami żyjącymi na wolności,

b) wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa zwłok dzików, mięsa i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych pochodzących od dzików oraz produktów, pasz, substancji, sprzętu, materiałów, narzędzi i innych przedmiotów, które mogły zostać skażone wirusem choroby,

c) wykorzystywania świń i materiału biologicznego świń do handlu;

5) może wprowadzić środki określone w art. 45 ust. 1 pkt 2–5 lub 7–11 ustawy, jeżeli wymaga tego sytuacja epizootyczna.

3. W przypadku stwierdzenia braku zagrożenia rozprzestrzeniania się wirusa choroby, w wyniku przeprowadzonej analizy ryzyka, powiatowy lekarz weterynarii wyraża zgodę na przywożenie do gospodarstwa lub wywożenie z gospodarstwa świń.

4. Powiatowy lekarz weterynarii podejmuje czynności mające na celu zebranie danych epizootycznych dotyczących występowania choroby u dzików na obszarze skażonym, w tym:

1) prowadzi i na bieżąco aktualizuje dokumentację epizootyczną, która powinna zawierać:

a) dane dotyczące obszaru geograficznego,

b) datę odstrzału lub znalezienia martwego dzika,

c) wiek, płeć i przybliżoną wagę dzika,

d) stan zwłok – w przypadku martwego dzika,

e) zaobserwowane objawy przed zabiciem – w przypadku odstrzelonego dzika,

f) dane dotyczące osoby, która znalazła lub odstrzeliła dzika,

g) datę wypełnienia dokumentu,

- h) wynik badań laboratoryjnych,
 - i) podpis i pieczęć właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii;
- 2) przeprowadza badania, zgodnie z instrukcją diagnostyczną, w celu stwierdzenia albo wykluczenia choroby:
- a) wszystkich świń chorych oraz padłych,
 - b) wszystkich dzików odstrzelonych lub padłych,
- 3) wysyła próbki, pobrane zgodnie z instrukcją diagnostyczną, do badań laboratoryjnych.

5. Przy wystąpieniu pierwotnego przypadku choroby krajowe laboratorium referencyjne właściwe do badań w kierunku afrykańskiego pomoru świń, określa genotyp wirusa przy zastosowaniu procedury laboratoryjnej określonej w instrukcji diagnostycznej.

6. Po wystąpieniu pierwotnego przypadku choroby Główny Lekarz Weterynarii:

- 1) przygotowuje plan zwalczania choroby, który w ciągu 90 dni od dnia wystąpienia pierwotnego przedstawia Komisji Europejskiej w celu zatwierdzenia;
- 2) powołuje grupę ekspertów, w skład której wchodzi lekarze weterynarii, myśliwi, biolodzy, epidemiolodzy i specjaliści chorób zakaźnych zwierząt, której zadaniem jest współpraca w zakresie:
 - a) analizy sytuacji epizootycznej i określenia obszaru skażonego,
 - b) ustanowienia środków stosowanych na obszarze zapowietrzonym, w tym zakazu polowań i karmienia dzików,
 - c) sporządzenia planu zwalczania choroby, o którym mowa w pkt 1,
 - d) przeprowadzania weryfikacji skuteczności podjętych środków.

§ 19. 1. Powiatowy lekarz weterynarii kontroluje, w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia, występowanie kleszczy w pomieszczeniach, w których są utrzymywane świny, oraz w ich otoczeniu, w przypadku podejrzenia, że wystąpienie choroby było związane z obecnością kleszczy.

2. Powiatowy lekarz weterynarii w przypadku stwierdzenia obecności kleszczy w pomieszczeniach, w których są utrzymywane świny, lub w ich otoczeniu:

- 1) przeprowadza badania laboratoryjne w celu stwierdzenia albo wykluczenia obecności wirusa choroby u kleszczy;

2) określa środki kontroli obecności kleszczy w gospodarstwie i w jego otoczeniu.

3. Powiatowy lekarz weterynarii, jeżeli jest to konieczne, zakazuje utrzymywania świń oraz, w miarę potrzeby, zwierząt innych niż świnie, przez co najmniej 6 lat od dnia ukończenia czyszczenia i odkażania, a jeżeli została ona nakazana – także dezynsekcji, w gospodarstwie, w przypadku stwierdzenia obecności kleszczy w tym gospodarstwie oraz braku możliwości ich kontroli.

4. Główny Lekarz Weterynarii informuje Komisję Europejską o wystąpieniu przypadków, o których mowa w ust. 3.

§ 20. Właściwy miejscowo powiatowy lekarz weterynarii w celu zwalczania choroby może zastosować środki określone w art. 44 ust. 1 pkt 12a lub 14 ustawy, jeżeli wymaga tego sytuacja epizootyczna.

§ 21. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. Nr 158, poz. 1658).

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Załącznik nr 1

SPOSOBY PRZEPROWADZANIA CZYSZCZENIA I ODKAŻANIA

1. Powiatowy lekarz weterynarii:

- 1) nadzoruje czynności czyszczenia oraz odkażania prowadzone przy użyciu produktów biobójczych dopuszczonych do obrotu na podstawie ustawy z dnia 13 września 2002 r. o produktach biobójczych (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 252, z późn. zm.);
- 2) w razie konieczności może nakazać dezynsekcję i deratyzację;
- 3) określa środki dezynfekcyjne, które będą użyte w celu zniszczenia wirusa choroby, oraz środki dezynsekcyjne i deratyzacyjne, uwzględniając:
 - a) skuteczność ich działania,
 - b) charakterystykę budynków, środków transportu lub przedmiotów, które mają być poddane ich działaniu;
- 4) określa parametry techniczne dla stosowania środków czyszczących i dezynfekcyjnych, w szczególności ciśnienie, minimalną temperaturę i czas oddziaływania, mając na względzie zalecenia producenta;
- 5) określa sposób usunięcia wody używanej do czyszczenia, mając na względzie uniemożliwienie rozprzestrzenienia się wirusa choroby;
- 6) prowadzi dokumentację dotyczącą przeprowadzonych czynności związanych z czyszczeniem, odkażaniem i dezynsekcją.

2. Czyszczenie i odkażanie obejmuje w szczególności:

- 1) spryskanie środkami dezynfekcyjnymi wszystkich miejsc, w których były utrzymywane świnie, oraz nasączenie tymi środkami legowisk i ściółki;
- 2) usunięcie nawozu naturalnego i ściółki oraz poddanie ich obróbce w celu zniszczenia wirusa choroby;
- 3) demontaż lub usunięcie sprzętu i wyposażenia z pomieszczeń, w których były utrzymywane świnie;

- 4) szorowanie powierzchni, które następnie poddaje się odkażaniu;
- 5) usunięcie tłuszczu i brudu ze wszystkich odkażanych powierzchni przy użyciu środków odtłuszczających oraz zmycie ich wodą;
- 6) zmywanie odkażanych powierzchni przy użyciu pod ciśnieniem środków dezynfekcyjnych oraz pozostawienie tych środków na odkażanych powierzchniach przez okres zalecany przez producenta, jednak nie krócej niż przez 24 godziny; zmywanie przeprowadza się w sposób uniemożliwiający skażenie wcześniej zmywanych powierzchni;
- 7) zmywanie odkażanych powierzchni polegające na użyciu wody pod ciśnieniem, po upływie okresu, o którym mowa w pkt 6;
- 8) zniszczenie sprzętu, o którym mowa w pkt 3, oraz innego sprzętu, który mógł zostać skażony – jeżeli jego czyszczenie lub odkażenie jest niemożliwe.

3. Obróbka, o której mowa w ust. 2 pkt 2, polega na:

- 1) w przypadku obornika i ściółki:
 - a) kopcowaniu przez co najmniej 42 dni, w celu biotermicznego odkażenia, po uprzednim spryskaniu środkami dezynfekcyjnymi albo
 - b) zniszczeniu przez spalenie lub zakopanie;
- 2) w przypadku gnojowicy – przechowywaniu, co najmniej przez 42 dni od dnia ostatniego dodania zakażonego materiału; powiatowy lekarz weterynarii może zezwolić na skrócenie okresu przechowywania gnojowicy, jeżeli została poddana innej obróbce zapewniającej zniszczenia wirusa.

4. Sposoby przeprowadzania wstępnego czyszczenia oraz odkażania:

- 1) przed przystąpieniem do zabijania świń podejmuje się czynności niezbędne do wykluczenia lub ograniczenia rozprzestrzeniania wirusa choroby, w szczególności zaopatruje się osoby dokonujące czyszczenia lub odkażania w sprzęt służący do przeprowadzenia odkażania i odpowiednią ilość odzieży ochronnej oraz wyłącza się wentylację w pomieszczeniu, w którym świni są zabijane;
- 2) wstępne czyszczenie i odkażanie przeprowadza się niezwłocznie po zabiciu wszystkich świń;
- 3) sprzęt używany przy zabijaniu świń czyści się i odkaża;
- 4) zwłoki zabitych świń odkaża się poprzez spryskanie ich środkami dezynfekcyjnymi;

- 5) krew oraz części zwłok pozostałe w miejscu zabicia świń powinny być zebrane i zniszczone wraz ze zwłokami;
 - 6) transport zwłok odbywa się przy użyciu zamkniętych, szczelnych środków transportu;
 - 7) niezwłocznie po usunięciu świń z miejsc, w których były one utrzymywane lub zabijane, miejsca te czyści się i odkaża w sposób określony w ust. 2.
5. Po upływie siedmiu dni od dnia ukończenia wstępnego czyszczenia i odkażania dokonuje się końcowego czyszczenia i odkażania polegającego na wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 5–7.
6. Powiatowy lekarz weterynarii może ustanowić szczególne sposoby czyszczenia i odkażania w przypadku gospodarstw, w których świnie są utrzymywane na otwartym terenie.

Załącznik nr 2

SPOSOBY PRZEPROWADZANIA KONTROLI WYSTĘPOWANIA KLESZCZY

1. Kontrolę występowania kleszczy przeprowadza się w pomieszczeniach, w których są utrzymywane świnie, oraz w ich otoczeniu, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc zacienionych i wilgotnych.
2. Kontrola występowania kleszczy polega na:
 - 1) pobraniu z podłoża, szczelin lub pęknięć ścian, za pomocą szczoteczki lub innych narzędzi, próbki piasku, gleby i pyłu; pobrany materiał przesiewa się; w przesianym materiale poszukuje się larw kleszczy przy użyciu szkła powiększającego;
 - 2) umieszczeniu pułapek zawierających CO₂ w pomieszczeniach, w których są utrzymywane świnie, w miejscach zacienionych; zaleca się umieszczanie pułapek w nocy; obecność kleszczy w pułapkach sprawdza się po kilku godzinach.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 61 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.). Projekt rozporządzenia wdraża postanowienia dyrektywy Rady 2002/60/WE z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiającej przepisy szczególne w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń oraz zmieniającej dyrektywę 92/119/EWG w zakresie choroby cieszyńskiej i afrykańskiego pomoru świń (Dz. Urz. WE L 192 z 20.07.2002, str. 27; z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 252).

Konieczność wydania nowego rozporządzenia jest konsekwencją przeprowadzonych w 2013 r. ćwiczeń LIBERO 2013, których głównym celem było przetestowanie rozwiązań zawartych w Krajowym Planie Zarządzania Kryzysowego (KPZK), w sytuacji zagrożenia epizootycznego oraz zebranie danych do aktualizacji Planu w tym zakresie, a także przeszkolenie służb Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie gotowości do zwalczania chorób zakaźnych zwierząt na przykładzie afrykańskiego pomoru świń (ASF). Ćwiczenia przeprowadzone przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Głównego Lekarza Weterynarii dały możliwość zweryfikowania przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. Nr 158, poz. 1658). Należy bowiem podkreślić, że do dnia 17 lutego 2014 r. choroba ta na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie występowała.

W dniu 17 lutego 2014 r. Rzeczpospolita Polska notyfikowała pierwotny przypadek afrykańskiego pomoru świń (ASF) u dzików, natomiast u świń pierwszy wynik dodatni potwierdzono w dniu 23 lipca 2014 r. Do końca sierpnia br. na terytorium Polski potwierdzono 14 przypadków afrykańskiego pomoru świń u dzików oraz wyznaczono dwa ogniska choroby.

Biorąc pod uwagę zarówno wnioski sformułowane po zakończeniu ćwiczeń LIBERO 2013 oraz problemy ujawnione podczas zwalczania ASF niezbędne okazało się doprecyzowanie oraz uzupełnienie przepisów dotyczących zwalczania ASF.

Równocześnie zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 24 maja 2007 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz ustawy o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. Nr 133, poz. 920), przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 61 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625, z późn. zm.) zachowują moc do dnia wejścia w życie odpowiednich przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zmienionego upoważnienia. W związku z powyższym wprowadzenie zmian w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. Nr 158, poz. 1658) wiąże się z koniecznością wydania nowego rozporządzenia.

Zasadnicze zmiany wprowadzone w projekcie rozporządzenia w stosunku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń przedstawiają się następująco:

- 1) dodano definicję pierwotnego przypadku choroby oraz obszaru skażonego, które mają zastosowanie w momencie, gdy ASF zostanie stwierdzony u dzików. Jednakże ze względu na fakt, że o zakażeniu mówimy tylko w odniesieniu do organizmów żywych, w związku z powyższym konieczne było zmodyfikowanie pojęcia „obszaru zakażonego”, o którym mowa w dyrektywie 2002/60/WE,
- 2) doprecyzowane zostały przepisy dotyczące ponownego umieszczania zwierząt w gospodarstwie, wyznaczonym jako ognisko choroby,
- 3) wprowadzono możliwość przeprowadzenia dezynsekcji, a także deratyzacji. W odniesieniu do ASF dezynsekcja jest istotna ze względu na fakt, że wektorem przenoszącym wirusa choroby jest kleszcz z gatunku *Ornithodoros erraticus*. W związku z powyższym wyeliminowanie kleszczy z miejsc, w których przebywają świny jest jednym z warunków koniecznych do spełnienia przy skutecznym zwalczaniu choroby,
- 4) poszerzono katalog środków, stosowanych zarówno w ognisku choroby jak i w utworzonych wokół ogniska choroby obszarach zapowietrzonym i zagrożonym,
- 5) doprecyzowano przepisy dotyczące odstępstw w przypadku wyznaczenia ogniska choroby w gospodarstwie składającym się z dwóch lub większej liczby odrębnych

- jednostek produkcyjnych, wskazując elementy konieczne do uwzględnienia przez powiatowego lekarza weterynarii przy przeprowadzaniu analizy ryzyka,
- 6) w przypadkach gdzie konieczna jest zgoda powiatowego lekarza weterynarii, dodano, że warunkiem wydania takiej zgody jest przeprowadzenie analizy ryzyka, która wykaże brak zagrożenia rozprzestrzeniania się wirusa ASF,
 - 7) uszczegółowiono i zmodyfikowano przepisy dotyczące podejrzenia lub wystąpienia ASF u dzików, w szczególności wskazując:
 - a) zakres danych epizootycznych, jakie powinny zostać zebrane i udokumentowane w każdym przypadku podejrzenia lub wystąpienia choroby u dzików,
 - b) elementy, jakie należy wziąć pod uwagę przy określaniu obszaru skażonego,
 - c) środki konieczne lub możliwe do zastosowania w obszarze skażonym,
 - 8) dodano przepisy dotyczące planu zwalczania choroby, przygotowywanego po wystąpieniu pierwotnego przypadku choroby. Plan będzie opracowywany przez Głównego Lekarza Weterynarii i po upływie 90 dni od dnia wystąpienia pierwotnego przypadku choroby przedstawiany Komisji Europejskiej,
 - 9) uszczegółowiono załącznik nr 1 dotyczący sposobu przeprowadzania czyszczenia i odkażania,
 - 10) uszczegółowiono przepisy, w których konieczne było odwołanie się zgodnie z dyrektywą 2002/60/WE do instrukcji diagnostycznej określonej w decyzji 2003/422/WE z dnia 26 maja 2003 r. zatwierdzającej podręcznik diagnostyczny dotyczący afrykańskiego pomoru świń (Dz. Urz. WE L 143 z 11.06.2003, str. 35; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 39, str. 59), co jest istotne dla zapewnienia jednolitych procedur diagnozowania choroby.

Projekt stanowi wdrożenie przepisów Unii Europejskiej, w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt

niniejszego rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia znajduje się w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

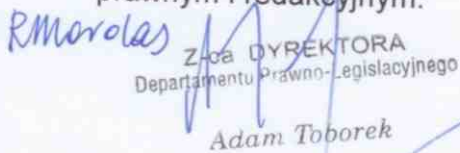
Opracowano w Departamencie
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii:

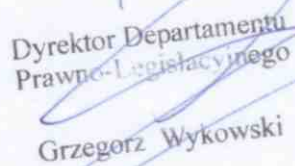
24.09.2016r

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii
Magdalena Zasepa

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

Z-ca DYREKTORA
Departamentu Prawno-Legislacyjnego
Adam Toborek

Dyrektor Departamentu
Prawno-Legislacyjnego
Grzegorz Wykowski

Nazwa projektu

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń

Data sporządzenia**Źródło:**

Dyrektywa Rady 2002/60/WE z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiająca przepisy szczególne w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń oraz zmieniająca dyrektywę 92/119/EWG w zakresie choroby cieszyńskiej i afrykańskiego pomoru świń (Dz. Urz. WE L 192 z 20.07.2002, str. 27, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 252)

Nr w wykazie prac

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu

Tadeusz Nalewajk

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu**OCENA SKUTKÓW REGULACJI****1. Jaki problem jest rozwiązywany?**

Dyrektywa Rady 2002/60/WE z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiająca przepisy szczególne w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń oraz zmieniającej dyrektywę 92/119/EWG w zakresie choroby cieszyńskiej i afrykańskiego pomoru świń w zakresie zwalczania afrykańskiego pomoru świń, została zaimplementowana przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. Nr 158, poz. 1658). W związku z przeprowadzonymi w 2013 r. ćwiczeniami LIBERO dokonano weryfikacji przepisów dotyczących zwalczania afrykańskiego pomoru świń, który do dnia 17 lutego 2014 r. nie był notowany na terytorium Polski. Wnioski sformułowane po zakończeniu ćwiczeń LIBERO 2013 oraz problemy ujawnione podczas zwalczania afrykańskiego pomoru świń wskazują, że niezbędne jest doprecyzowanie oraz uzupełnienie przepisów dotyczących zwalczania tej choroby.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Konieczna jest zmiana rozporządzenia i uszczegółowienie przepisów w nim zawartych, tak aby w całości implementowały one przepisy dyrektywy 2002/60/WE w zakresie zwalczania afrykańskiego pomoru świń. Równocześnie ze względu na zmianę podstawy prawnej wprowadzenie zmian nastąpi poprzez wydanie nowego rozporządzenia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dyrektywa 2002/60/WE co do zasady musi być przejęta do krajowego porządku prawnego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
-	-	-	-

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia poddany zostanie konsultacjom z następującymi organizacjami społecznymi i zawodowymi: Krajowa Rada Izb Rolniczych, Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” Komisja Krajowa, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Rada Gospodarki Żywnościowej, Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych, NSZZ RI „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych Oddział Siedlce, Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy Weterynarii Inspekcji Weterynaryjnej, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Lekarzy Weterynarii Wolnej

Praktyki „Medicus Veterinarius”, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”, Związek Polskie Mięso, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Krajowa Rada Spółdzielcza, Business Center Club, Związek Rzemiosła Polskiego, Forum Związków Zawodowych, Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje obciążeń dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Czas w latach od wejścia w życie zmian		Skutki							Łącznie (0-10)
		0	1	2	3	5	10		
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)								
Niemierzalne	(dodaj/usuń)								
	(dodaj/usuń)								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
X nie dotyczy

Komentarz:
Brak

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Z dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak